

Sayı : 65752239-045.02-E.95918
Konu : Sendikal İzin Talebi

26.10.2017

İNSAN KAYNAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a)25/09/2017 tarihli ve 21535189-915.02.01-E.83239 sayılı yazınız,
b)Trabzon Valiliği İl Müftülüğünün 15/09/2017 tarih, 3020 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınız ile 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda düzenlenen, sendika şube yönetim kurulu üyelerine şube kurulması için gerekli 400 üyeye sahip olmamaları halinde haftalık (1) gün izin verilir verilemeyeceği hakkında görüş istenmektedir.

12/07/2001 tarihli, 24460 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 18'inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki,"... Sendika veya konfederasyonu ilk genel kurula kadar sevk ve idare edecek yönetim kurulu üyeleri, genel kurulda yönetim kuruluna seçilenler ile sendika şube yönetim kurulu üyeleri seçildikleri tarihten itibaren durumlarını en geç otuz gün içinde kurumlarına yazılı olarak bildirirler. Söz konusu yöneticiler sendika tüzüğünde belirtilen hükümlere göre, ayrıca yazılı talepte bulunmaları halinde bu görevleri süresince aylıksız izine ayrılırlar. Talepte bulunmayanlar ise kurumlarındaki görevlerine devam ederler. İzine ayrılmayan yönetim kurulu üyeleri haftada bir gün kurumlarından izinli sayılırlar. Sendika yönetim kurulu üyelerinin, bu fıkra da belirtilen haklardan yararlanabilmesi için bağlı oldukları sendikanın şube kurulması için öngörülen üye sayısına ulaşması, konfederasyon yönetim kurulu üyelerinin bu fıkra da belirtilen haklardan yararlanabilmesi için ise konfederasyona bağlı sendikaların toplam üye sayısının genel kurullarını delegelerle yapabilecek sendika üye sayısına ulaşması gerekir..." şeklindeki düzenleme ile sendika şube yönetim kurulu üyelerinin haftalık (1) gün izin kullanabilmeleri, şube kurulması için gerekli olan üye sayısına bağlanmış,

Aynı kanun'un, aynı maddesinin beşinci fıkrasında da," Sendika şubeleri en az 400 üye ile kurulur. Sendika şubesi bulunmayan il ve ilçelerde il ve ilçe temsilciliği kurulabilir. İldeki üye sayısı 100 ve daha fazla olan sendikanın il temsilcisi ile ilçedeki üye sayısı 50 ve daha fazla olan sendikanın ilçe temsilcisi haftada dört saat izinli sayılır." hükmü ile sendika şubelerinin kurulabilmesi için en az 400 üyenin gerekli olduğu belirlenmiştir.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunda sendika ve konfederasyonların genel kurullarının görev ve yetkilerini düzenleyen 12/h maddesinde, genel kurulların sendika şubesi açma, şubeleri birleştirme veya kapatma; sendika şubesi açma ve başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma konularında yönetim kuruluna yetki verebileceği hususu düzenlenmiştir.

Bu itibarla, ilgi (b) yazıdan Türkiye Diyanet ve Vakıf Hizmetleri Kolu Kamu Görevlileri Sendikasının il bazındaki toplam üye sayısının 400'den daha az olduğu anlaşılmakta ise de belirtmiş olduğumuz hükümler ile Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin, 13/04/2012 tarih, E.2012/5520, K. 2012/7393 sayılı kararındaki, "... kuruluştan sonra üye sayısının 400'ün altına düşmesi durumunda şubelerin akıbetinin ne olacağı konusunda ise açık bir hüküm bulunmamaktadır. Bununla beraber 6289 s. Kanunla değişik 4688 s. Kanun'un 12/h maddesinde, sendika şubesi açma ve başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma konularında genel kurulun ya da yönetim kuruluna genel kurulca verilen yetki uyarınca yönetim kurulunun yetkili olduğu

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

düzenlenmiştir. Bu düzenlemeden de anlaşıldığı üzere; üye sayısı kuruluştan sonra 400'ün altına düşen kamu görevlileri sendikası şubesi, genel kurulca ya da genel kurulun verdiği yetkiye dayanarak yönetim kurulunca kapatılmadığı sürece varlığını ve fonksiyonunu devam ettirecektir. Esasen bu durum kollektif sendika özgürlüğünün de bir gereğidir. Bütün bunlara ek olarak sendikaların dinamik yapıları ve üye sayılarının her an değişebileceği ihtimali karşısında şube üye sayısının kuruluştan sonra 400'ün altına indiği hallerde şubenin şubelik vasfını kendiliğinden kaybedeceğini savunmak yasal düzenlemeye ve sendikalar hukukuna hakim olan ilkelere uygun düşmediği gibi hayatın olağan akışına da aykırıdır..." içtihadı çerçevesinde; sendika şubesinin üye sayısının şube kurulması için öngörülen 400 üye sayısının altına düşmesi halinde sendika şubelerinin, şube olma vasfını kendiliğinden yitirmediği, sendika şubesinin ancak genel kurul kararıyla veya 4688 sayılı Kanunu'nun 12/h maddesine göre yönetim kurulu kararıyla kapatılabildiği göz önüne alındığında, kapatılmamış bulunan söz konusu sendika şubesinin yönetim kurulu üyelerine, bir sonraki genel kurula kadar haftalık (1) gün izin verilmesi gerektiği mütalaa olunmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Selami AÇAN
I. Hukuk Müşaviri V.